

УНІВЕРСИТЕТ

9 травня

З Днем Перемоги
у Великій Вітчизняній
Війні!

ШАНОВНІ ВЕТЕРАНИ, КОЛЕГИ, СТУДЕНТИ!

Від усього серця вітаю з річницею Великої Перемоги!

Багато років минуло від незабутнього травня 1945 року, прте сьогодні величний подвиг захисників і визволителів залишається невичерпним джерелом патріотизму, вірного служіння своєму народу.

Нехай в ваших оселях завжди панують мир, спокій та достаток.

Щасливого та мирного життя!

Ректор університету, академік НААН А.С. Даниленко

МАЛОВІДОМІ СТОРІНКИ ВІЙНИ

Наближається 69-та річниця перемоги радянського народу в Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років.

На всі часи, на всі покоління запам'яталася людям ця війна. Ще живі солдати, ті хто виборив Перемогу. Ще людська пам'ять не лише фіксує основні, найяскравіші події минулих боїв і військових компаній, а й зберігає тисячі і тисячі епізодів небаченої звитяги і героїзму окремих бійців і підрозділів, тих, хто заслонив собою рідну землю, хто полив її кров'ю, хто поліг у неї навіки, але й смертю своєю переміг ворога.

Окупанти сподівалися, що українські люди зустрінуть їх хлібом-сіллю, охоче віддадуть їм хліб і до хліба, все чим вони володіли, а самі добровільно і радо підставлять шиї під чужинське ярмо. Так не вийшло. Окупантам довелося встановлювати драконівські порядки в кожному населеному пункті, аби подолати волелюбний дух, запеклий опір, глибоку ненависть і всенародну непокору ненависному «новому порядку».

Найсміливіші та найршучіші, гуртуючись навколо комуністів, комсомольців, активістів, брали до рук зброю, організовувалися у партизанські групи і загони, в підпільні організації, рішуче і сміливо ставали на бій з окупаційною владою. Їх, хоробрих народних месників, підтримував весь народ, подавав найпершу і найнеобхіднішу допомогу. І чим більше лютували окупанти, тим більше кипів гнів народу, тим рішучіше і сміливіше люди йшли в лави народних месників, тим відчутнішим і дошкульнішим був всенародний опір. На тимчасово окупованих землях України діяла ціла партизанська армія: 60 партизанських з'єднань, близько двох тисяч загонів та груп, в яких нараховувалось півмільйона народних месників.

Ворог усіма силами намагався погасити цей визвольний рух, але в нього не вистачало можливостей та й сил гасити полум'я всенародного гніву і помсти. І тоді окупанти розгорнули бузувірську боротьбу з мирним населенням.

Для фашистів існували лише ті закони, які народилися у шизофренічній уяві та буйному маячінні Гітлера і його кривавих сподвижників. Скаженюючи від безсилля, повелителі третього рейху наказали своїм підрозділам нищити і палити, рівняти із землею наші населені пункти, стріляти і спалювати живцем усе населення. 700 великих і малих міст і селищ, тисячі квітучих сіл було спалено і сплюндровано на українській землі.

Лише на території Київщини фашистськими окупантами повністю спалено 60 населених пунктів.

На жаль, ми погано знаємо історію України.

Усі ми зі шкільних років пам'ятаємо трагедію білоруського села Хатинь, де німці спалили і закатували тисячі мирних жителів. Хатинь у радянські часи була місцем травневого поломништва. Але мало хто знає, що Хатинь, на жаль, не єдина. Є в Олевському районі Житомирської області українська Хатинь – село Копище. Це звичайне село, у якому живуть роботящі люди, чії руки ніколи не відпочивають від нелегкої праці на землі. Тут знають ціну хліба і життя. Копище – це село з багатою і трагічною історією. 1941 року, коли почалася Велика Вітчизняна війна, 70 копищанців відправилися на фронт, решта, що лишилися в селі, тікали з німецького оточення в ліси і створювали партизанські загони, щоб не давати німцям плюндрувати рідну землю. Не було в Копищі жодної родини, у котрій би не було партизанів. Зрештою

озвірілі фашисти, щоб помститися, 13 липня 1943 року спалили село. У жакливому полум'ї загинуло близько 3 тис. людей. Не пожаліли тут ні дорослих, ні дітей. Усі 360 хат перетворилися на згарище. Здавалось би, село зникло з карти. Та ні, після війни село відбудували і зараз воно стало знамените тим, що народжуваність тут значно переважає смертність. У селі проживають 94 жінки, які мають почесне звання "Мати-героїня". Загалом населення села становить трохи більше тисячі осіб, практично у кожній родині тут 5 і більше дітей. В Україні немає іншого села, де було б стільки матерів-героїнь. Ці жінки мають стати прикладом для всієї України, адже вони, незважаючи на труднощі сучасного життя, продовжують святую справу відродження нації.

І.М. Бабак, доцент кафедри акушерства
і біотехнології репродукції тварин

Обговорюємо проект Закону України “Про вищу освіту”

14 квітня за ініціатииви ректора університету А.С. Даниленка відбулося активне обговорення проекту Закону України «Про вищу освіту». В ході обговорення було відзначено багато нововведень. Так, в проект закону уперше передбачено законодавче врегулювання зовнішнього незалежного оцінювання знань та умінь осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти та встановлено порядок його проведення. Також в проекті передбачається встановлення рівнів та ступенів освіти; ліквідація рівнів акредитації вищих навчальних закладів; запровадження академічного та першого наукового ступеня – доктор філософії; запровадження Національного агентства з якості вищої освіти та незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти; встановлення нового порядку набуття вищим навчальним закладом статусу національного; започаткування дослідницьких університетів; розширення автономії вищих навчальних закладів та ін.

Відзначаючи загалом позитивні нововведення, слід сказати, що положення низки статей викликали у науковців певне непорозуміння, а деякі – цілковите несприйняття. Зокрема, це стосується створення додаткового органу управління освітою – Національного агентства з якості вищої освіти. Статус агентства є суперечливим: з одного боку, це юридична особа, незалежна саморегульовна організація, членами якої є всі вищі навчальні

заклади України. З іншого боку, йому передаються певні повноваження центральних органів влади: агентство затверджує стандарти вищої освіти, акредитує спеціальності, формує критерії оцінки якості освітньої діяльності (у т.ч. наукових здобутків) вищих навчальних закладів, акредитує спеціалізовані вчені ради. Фактично, створюється ще один орган виконавчої влади, який дублює функції центрального органу та ще й утримується за рахунок коштів вищих навчальних закладів. Тому науковці запропонували вилучити положення про створення Національного агентства з якості вищої освіти та його повноваження.

Науково-педагогічні працівники уважно розглянули статтю 45 «Умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів», де йдеться про можливість навчання у магістратурі бакалаврів, які мають різні спеціальності. Проте, фахівці вважають, що у магістратурі з агрономії чи ветмедцини випускники інших напрямів підготовки навчатися не можуть, а тому прийом на навчання для здобуття ступеня бакалавра (медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) на основі освітньо-професійного ступеня молодшого спеціаліста наспірі-днену спеціальність у межах однієї галузі знань може здійснюватися за результатами фахових вступних іспитів з урахуванням середнього бала документа ступеня молодшого спеціаліста, а для здобуття ступеня

магістра на основі освітньо-професійного ступеня бакалавра – за результатами фахових вступних іспитів з урахуванням середнього бала документа ступеня бакалавра, за винятком медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямування.

Науковці визнали за доцільне доповнити статтю 50 «Форми навчання у вищих навчальних закладах» ще однією формою навчання – екстернатною.

Вивчаючи проект, науково-педагогічні працівники звернули увагу на недоцільність раз на сім років встановлювати відповідність діяльності національного вищого навчального закладу визначеним критеріям для підтвердження чи позбавлення його такого статусу і запропонували вилучити це трактування зі статті 29 «Національний вищий навчальний заклад».

Особливо уважно науковці вивчили пункт 4 ст.63 стосовно стипендіального фонду вищого навчального закладу й одностайно дійшли висновку, що розмір стипендіального фонду має забезпечувати виплату академічних стипендій відповідно до результатів підсумкової атестації студентів.

Нейсприняття у науково-педагогічних працівників викликала стаття 30 «Дослідницький університет». На думку науковців надання статусу дослідницького окремих університетам у нинішній економічній ситуації є недоцільним, оскільки в Україні сьогодні існує безліч навчальних закладів, що за своїми фундаментальними і прикладними

дослідженнями, іншими науковими здобутками не тільки не поступаються дослідницьким університетам, а й перевершують їх. Надання привілейованого фінансування дослідницьким університетам є скоріше пильгою, а не результатом їхніх здобутків. Фінансування наукових досліджень має здійснюватись шляхом відкритості та неупередженого визначення їх пріоритетності. Заклад, який дійсно має вагомий здобуток у впровадженні своїх наукових розробок, отримує кошти від цього і спроможний до подальшого розвитку. Окрім того критерії надання такого статусу не враховують особливостей галузевих вищих навчальних закладів, зокрема аграрних. Тому колектив університету запропонував вилучити статтю 30 із проекту Закону як таку, що не відповідає вимогам часу.

Обговорення проекту Закону “Про вищу освіту” відбувалося дуже активно, оскільки кожен був зацікавлений в його удосконаленні, про що свідчить більш як 60 внесених науковцями поправок.

Незважаючи на те, що деякі положення потребують певного коригування і доопрацювання, науково-педагогічні працівники університету одностайно відзначили необхідність якнайшвидшого прийняття цього закону, який дасть змогу реформувати наразті систему вищої освіти і підняти якість підготовки фахівців на вищий шабель.

О.М. Варченко, професор,
директор ННІ економіки і бізнесу

ПАМ'ЯТІ ВЧЕНОГО, ПЕДАГОГА, ГРОМАДЯНИНА

27 квітня пішов із життя відомий вітчизняний біохімік, заслужений працівник вищої школи України, академік Української академії наук, академік Нью-Йоркської академії наук, академік Російської академії ветеринарних наук, доктор біологічних наук, професор **Олексій Іванович КОНОНСЬКИЙ**.

О.І. Кононський народився 6 січня 1929 року в м. Сквирі Київської області в селянській родині. У 1948 р. вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту на ветеринарний факультет, який закінчив з відзнакою в 1953 р. В подальшому чотири роки працював на виробництві завідувачем районної ветеринарної лікарні та старшим ветеринарним лікарем МТС Гвардійського району на Хмельниччині. О.І. Кононський брав участь у громадській роботі, обирався депутатом місцевих рад народних депутатів. Став «Відмінником соціалістичного змагання сільського господарства СРСР» (1955).

У 1957–1960 р. навчався в аспірантурі під керівництвом професора П. О. Ковальського. У 1961 р. О.І. Кононський захистив у Інституті зоології АН УРСР дисертацію «О сегментальной иннервации мышц задней конечности домашних животных» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук.

З 1960 р. працював на кафедрі органічної і біологічної хімії: асистентом (1960–1964), в.о. завідувача кафедри та доцентом (1964–1967), старшим науковим співробітником, докторантом (1967–1970), завідувачем кафедри (1970–2002), професором кафедри (2002–2014).

У 1970 р. О. І. Кононський захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук «Матеріали до гістохімії нервових клітин в онтогенезі» (наукові консультації – нейрогістолог, заслужений діяч науки УРСР, професор П.О. Ковальський і біохімік, професор І.Д. Головацький), яка стала ключовою цілого комплексу досліджень автора та його послідовників з вивчення макро- і мікроструктури, гістології та гістохімії, біохімічної характеристики різних ділянок нервової системи тварин у філо- та онтогенезі, експерименті та патології. Ці наукові дослідження ввійшли в фонд досягнень вітчизняної біології по вивченню структури та функцій нервової системи.

Багаторічні гістохімічні дослідження, проведені О.І. Кононським та його учнями, детальний аналіз численної зарубіжної і вітчизняної літератури, глибоке знання основ гістології і біохімії дозволили Олексію Івановичу створити перший вітчизняний підручник «Гістохімія» (1976). Біологи всіх напрямів, медики, лікарі ветеринарної медицини і агрономи отримали книгу, матеріали якої давали можливість не тільки виявити в тканинах і клітинах людини, тварин і рослин певні речовини, а й встановлювати діагноз хвороби, прогнозувати її перебіг і контролювати лікування. Книга отримала високу оцінку морфологів, біохіміків і працівників практичної ветеринарної медицини.

О.І. Кононський – автор понад 250 наукових і науково-методичних робіт, у тому числі 15 підручників і навчальних посібників, зокрема: «Біохімія тварин» (1984, 1992, 1994, 2006), «Біохімія тварин з основами фізичної і колоїдної хімії. Практикум» (2011), «Органічна хімія» (1992, 2003), «Органічна хімія. Практикум» (2002); «Фізична і колоїдна хімія» (1986, 2009) та ін. Цими днями одержано гриф Міністерства освіти і науки на навчальний посібник «Біохімія м'яса та м'ясопродуктів» (у співавторстві).

Учений і педагог О.І. Кононський вів активну навчально-методичну роботу, читав лекції і проводив заняття зі студентами та аспірантами. Завжди щедро ділився своїм досвідом, знаннями, виступаючи з доповідями на державних, міжнародних та університетських конференціях і з'їздах. О.І. Кононський зробив вагомий внесок у розвиток біохімії та підготовку аграрних кадрів України. Він був членом спеціалізованих вчених рад, членом редакційних колегій низки наукових журналів. Олексій Іванович відзначений численними грамотами та подяками.

Крім наукових, О.І. Кононським написано більше десяти публіцистичних і художніх творів, де розглядаються проблеми сучасності у нашому повсякденному житті. Серед таких книг необхідно назвати «Відлуння Чорнобиля» (1997, 1998), «Здоров'я, загартування і зимове купання» (2000), «Наша гордість» (2000), «Тасмійці мозку великих людей» (2002), «Незабутній Шолохов» (2002) «Минуле та сучасне медицини Білої Церкви» (у співавторстві з Г.Д. Ковбасюком і В.Г. Ковбасюком, 2003), «Життя і вічність» (2005), «Серце хірурга» (2008) та ін.

О.І. Кононський брав активну участь у громадському житті країни, області, міста та університету. Він був головою Білоцерківської організації товариства «Знання» (1977–2007), членом Правління та президії обласної організації (1977–2005), Правління республіканської (1976–1986) та Всесоюзної (1986–1988) організації «Знання». Обирався депутатом Білоцерківської міської ради депутатів (1990–1995).

Протягом багатьох років Олексій Іванович був членом Наукової ради при Президії АН України «Біохімія тварин і людини» (з 1977 р.), Центральної ради та Президії Українського біохімічного товариства ім. О.В. Палладіна (з 1977 р.), віце-президентом Малої академії наук України (1993–1995 рр.)

О.І. Кононський – засновник білоцерківської гістобіохімічної наукової школи, вихованцями якої є 7 докторів і 15 кандидатів наук, у т.ч. 4 академіки, один заслужений працівник вищої школи України.

Олексій Іванович увійшов до міжнародних рейтингів: «Хто є хто» Великої Британії (1996, 2007) та США (2001, 2004, 2007), «Хто є хто в науці та техніці» (США, 1996–2008), «Видатні вчені ХХІ ст.» (Кембридж, Велика Британія). Він член Золотого фонду м. Біла Церква, Почесний громадянин м. Сквирі, довічний стипендіат Президента України.

Секрет плідного наукового доволіття О.І. Кононського – відданість роботі, торжество істини та інтелігентність. Принциповість, енциклопедична ерудованість, працелюбність у поєднанні з готовністю прийти на допомогу високо підносили його авторитет як педагога і вченого серед широкого кола фахівців різних спеціальностей, вчених та студентства. Незважаючи на тривалу тяжку недугу, Олексій Іванович випромінював оптимізм і відданість обраній справі та рідному науковому закладу. В нашій пам'яті Олексій Іванович Кононський залишиться інтелігентною, порядною, ерудованою людиною, висококваліфікованим фахівцем – біохіміком, гістологом, науковцем й наставником.

Колектив університету глибоко сумує з приводу смерті Олексія Івановича Кононського і висловлює щире співчуття його рідним і близьким.

Від імені колективу університету та учнів С.І. Цехмістренко, професор, завідувач кафедри органічної та біологічної хімії

Вірші про війну

Максим Рильський

На наші ясні зорі,
На наші тихі води
Руїну, смерть і горе
Несуть вони, народе!
Та хай цей сон проклятий
Грибникам не сниться —
Довіку не топтати
Ім нашої пшениці.

У бій за наші ниви,
За ясний сміх дитячий,
За юний спів щасливий.
За славний труд гарячий.
Вперед, полки суворі,
Під прапором свободи
За наші ясні зорі,
За наші тихі води.

1941 рік

Муса Джаліль

І вогонь, і любов Отчизні
У піснях, ти, юначе, ніс.
А скажи-но: в години грізні
Ти який проявив героїзм?

Чи відстоював ти країну,
Коли горя несла тягар?
Чи на себе у ту годину
Ти прийняв ворожий удар?

Боротьба вимагає одваги;
Гідним будь великих надій
І свободи високі стяги
У бою відстоять зумій!

Не врятують благання й муки,
Коли ката спинить не зумів,
Та скувати не можна руки,
Що уміють разить ворогів!

Де ж та честь, як у рабській згоді
Ти марнуєш життя своє?
Вся краса життя — у свободі,
В героїзмі безсмертя е!

1943 рік

Випускник ФВМ – кращий спеціаліст-ветеринар 2014 р.

Випускники нашого факультету працюють в різних куточках країни. І дуже приємно чути позитивні відгуки про фахівців, яких ми навчали. Вони вміють працювати і здобувати перемоги.

Лободенко Олег Валерійович навчався на курсі ступеневої підготовки ФВМ, був старостою групи, демонстрував гарні знання, займав активну життєву позицію, постійно удосконалював свої практичні навички на конфермі ННДЦ. Після завершення навчання в 2012 році пішов працювати лікарем ветеринарної медицини в с. Дібрівка Полтавської області, де зарекомендував себе як висококваліфікований фахівець своєї справи.

Підтвердженням цього є перемога на конкурсі «АГРОБРЕНД-2014». Цей конкурс проводиться в Україні вдруге. Його організаторами є ТОВ «Київський міжнародний контрактний ярмарок» та асоціація «Український клуб аграрного бізнесу». В конкурсі взяли участь провідні спеціалісти галузі, серед яких і було визначено найкращих. Визначення переможців та лауреатів здійснювалось шляхом опитування близько 1500 власників та керівників різних господарств з усіх регіонів України.

В номінації «Кращий молодий спеціаліст-ветеринар 2014» перемогу одержав Лободенко Олег Валерійович, лікар кінної частини Дібрівського кінного заводу № 62, який був нагороджений універсальним набором для практикуючого ветеринарного лікаря та дипломом переможця.

Такі випускники, як Лободенко О.В., є прикладом для нинішніх і майбутніх студентів, гордістю викладачів і наставників.

Ю. М. Турсіна, доцент кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, гігієни продуктів тваринництва та патологічної анатомії ім. Й. С. Загаєвського, координатор НТТМ ФВМ

Природа – наш дім

Щовесни, після танення снігу, на території біля дев'ятого та десятого корпусів університету замість пролісків з'являються сліди людської недбалості та байдужості: скляні та пластикові пляшки, целофанові пакети, пакунки від соку та інше побутове сміття. Цей смітник створюємо ми самі, не помічаючи цього, а ще «допомагають» мешканці масиву, жителі приватного сектору та власники гаражів. Тому студенти факультету ветеринарної медицини провели день боротьби за чистоту навколишнього середовища. Ініціаторами виступили староста 2 групи 3 курсу Панченко Анатолій та студентський декан Низькоклон Роман. До заходу долучилися небайдужі студенти різних курсів та груп, які з ентузіазмом включилися в атаку на сміття. Не залишилися осторонь студентського заходу і викладачі факультету, зокрема професор Козій В.І., доценти Хіцька О.А., Козій Н.В., Букалова Н.В., В.І. Джміль, Тишківська Н.В., які власним прикладом заохочували до активної роботи з прибирання території.

Ми вдячні всім небайдужим студентам та викладачам за добру справу, адже тепер, ідучи на заняття чи на роботу, можна милуватися чистотою навкруги. Кажуть, що чисто не там, де прибирають, а там, де не сміять. Отож, не забруднюймо навко-лишне середовище самі і не дозволяймо робити це іншим.

Природа – наш спільний дім, бережімо її!

Володимир Хоменко, студент 3 курсу ФВМ

УНІВЕРСИТЕТ

газета Білоцерківського національного аграрного університету
Головний редактор **В.В. Сахнюк**.
Відповідальний за випуск **М.О. Сокольська**.
Редактор **С.О. Заїка**. Технічний редактор **Л.В. Косякова**.
Коректор **О.М. Трегубова**. Фото: **О.М. Грубчак**.

За достовірність інформації відповідальність несе автор. Думка редакції не завжди збігається з думкою авторів. Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати текст.
Адреса редакції: м. Біла Церква,
Соборна пл. 8/1. Телефон 33-11-01.
e-mail: redaksiaviddil@ukr.net

Комп'ютерна верстка. Обсяг 0,5 друк. арк.
приведеного до формату двох полос газети
формату А3. Свідчення Серія КІ № 1249-пр.
Підписано до друку 28.04.2014 р.
Тираж 1000.